

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av fastighetsskattelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att fastighetsskattelagen ändras så, att minimi- och maximitorleken av fastighetsskatteprocentsatserna höjs. Det föreslås att den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen skall vara 0,30—1,00 och att skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende skall vara 0,15—0,50. Skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader skall enligt förslaget vara högst 0,60 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader

som används för stadigvarande boende. Vidare föreslås att skatteprocentsatsen för byggnader som hör till ett kraftverk skall vara högst 1,40 och för byggnader som hör till ett kärnkraftverk högst 2,20.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är att de ändrade skatteprocentsatserna skall tillämpas första gången vid bestämmandet av fastighetsskatteprocentsatserna för 1999.

MOTIVERING

1. Nuläge

Om fastighetsskatten bestäms i fastighetsskattelagen (654/1992). Fastighetsskatten betalas på basis av fastighetens beskattningsvärde och den tillfaller den kommun där fastigheten är belägen. År 1997 var intäkterna av fastighetsskatten ca 2,6 mrd. mk.

Kommunfullmäktige bestämmer årligen på förhand storleken av fastighetsskatteprocentsatserna inom ramen för minimi- och maxiskatteprocentsatserna enligt fastighetsskattelagen. Den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen är minst 0,20 och högst 0,80. År 1998 tillämpar 15 kommuner den högsta fastighetsskatteprocentsatsen och 17 kommuner den lägsta skatteprocentsatsen. År 1997 var den genomsnittliga skatteprocentsatsen vägd enligt fastigheternas beskattningsvärden 0,59. I fråga om de fastigheter på vilka den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen tillämpas beräknas 1,64 mrd. mk inflyta i skatter 1997.

Skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende är minst

0,10 och högst 0,40. År 1998 tillämpar 21 kommuner den lägsta skatteprocentsatsen. Den högsta skatteprocentsatsen tillämpas inte i en enda kommun. Den i praktiken högsta tillämpade skatteprocentsatsen är 0,35. År 1997 var den genomsnittliga skatteprocentsatsen vägd enligt bostadsbyggnadernas beskattningsvärden 0,20. I fråga om byggnader som används för stadigvarande boende beräknas något under 740 milj. mk inflyta i skatter 1997. På marken för byggnader som används för stadigvarande boende tillämpas den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen.

För andra bostadsbyggnader, bl.a. sommarbostäder, kan kommunfullmäktige särskilt fastställa en skatteprocentsats som skall ligga inom den allmänna fastighetsskatteprocentsatsens variationsbredd och som kan vara högst 0,50 procentenheter högre än den av fullmäktige fastställda skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende. Om kommunfullmäktige inte fastställer en särskild skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader, tillämpas den all-

männa fastighetsskatteprocentsatsen på dessa byggnader. Så gott som alla kommuner tillämpar en särskild skatteprocentsats. Endast 24 kommuner lät bli att för 1998 fastställa en särskild skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader. Sammanlagt 258 kommuner utnyttjade maximiförhöjningen på 0,50 procentenheter. I fråga om andra bostadsbyggnader var den genomsnittliga skatteprocentsatsen vägd enligt beskattningsvärdena 0,68 år 1997. I fråga om andra bostadsbyggnader beräknas knappt 180 milj. mk inflyta i skatter 1997. I en del kommuner utgör den fastighetsskatt som avser andra bostadsbyggnader en betydande andel av kommunens totala fastighetsskatteintäkt. År 1997 stod fastighetsskatten i sammanlagt nio kommuner för mer än 50 % av kommunens totala fastighetsskatteintäkt.

Kommunfullmäktige kan också i fråga om kraftverk särskilt fastställa en skatteprocentsats. Den skatteprocentsats som tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk kan bestämmas till högst 1,00, medan skatteprocentsatsen för byggnader och konstruktioner som hör till ett kärnkraftverk kan bestämmas till högst 1,80. Största delen av kraftverkskommunerna och båda kärnkraftverkskommunerna tillämpar för närvarande den maximala skatteprocentsatsen. År 1997 inflyter i fastighetsskatt uppskattningsvis ca 70 milj. mk från kraftverksbyggnaderna och ca 30 milj. mk från kärnkraftverksbyggnaderna. I kraftverkskommunerna kan den andel som kraftverken betalar utgöra en betydande del av kommunens fastighetsskatteintäkt. I tio kommuner i norra Finland stod fastighetsskatten för kraftverken för mer än 50 % av kommunens fastighetsskatteintäkt.

2. Föreslagna ändringar

I anslutning till det förhandlingsresultat som gällde den inkomstpolitiska överenskommelsen för 1998 och 1999 informerade regeringen om vissa sådana ändringar i beskattningsgrunden som skulle minska skatteintäkterna. Samtidigt informerade regeringen om lösningar genom vilka dessa ändringars inverkan på kommunernas ekonomi lindras. Avsikten är att det underskott som uppstår skall täckas med ca 500 milj. mk som erhålls genom dels en höjning av fastighetsskattens variationsbredd, dels en justering av avgiftsgrunderna för den kommunala

social- och hälsovårdsservicen. Syftet är att en höjning av fastighetsskatten skall göra det möjligt för kommunerna att täcka underskottet med ca 400 milj. mk.

Det föreslås att minimi- och maximistorleken av fastighetsskatteprocentsatserna höjs. Enligt förslaget skall den nedre gränsen för den allmänna fastighetsskatteprocentsatsens variationsbredd höjas med 0,10 procentenheter från 0,20 % till 0,30 % och den övre gränsen höjas med 0,20 procentenheter från 0,80 % till 1,00 %. I fråga om skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende föreslås att den nedre gränsen för procentatsens variationsbredd höjs med 0,05 procentenheter från 0,10 % till 0,15 % och den övre gränsen med 0,10 procentenheter från 0,40 % till 0,50 %. I fråga om den maximala skatteprocentsatsen för andra bostadsbyggnader föreslås en höjning på 0,10 procentenheter sålunda, att denna skatteprocentsats skall kunna vara högst 0,60 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende. För närvarande kan denna skillnad vara högst 0,50 procentenheter.

Vidare föreslås att de maximala skatteprocentsatserna för kraftverk skall höjas med 0,40 procentenheter. Förslaget innebär att den maximala skatteprocentsats som tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk stiger från 1,00 till 1,40 samt den maximala skatteprocentsats som tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kärnkraftverk stiger från 1,80 till 2,20.

I 13 a § fastighetsskattelagen, som innehåller bestämmelser om skatteprocentsatsen för föreningshus, föreslås en teknisk ändring till följd av höjningen av den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen.

Höjningen av den nedre gränsen i fråga om den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen och skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende tvingar en del kommuner att höja de skatteprocentsatser som de för närvarande använder. Dessa kommuner är 46 till antalet. De kommuner som redan nu använder procentsatser enligt minst den föreslagna nedre gränsen kan fortsätta att tillämpa sina nuvarande skatteprocentsatser. Om den övre gränsen höjs och variationsbredden utvidgas något får kommunerna dock möjlighet att i högre grad än tidigare besluta om den skat-

teintäkt som uppbärs genom fastighetsskatten. En höjning av den maximala skatteprocentsatsen för kraftverk och andra bostadsbyggnader än de som används för stadigvarande boende innebär ökad rörelsefrihet för framför allt de kommuner som redan nu tillämpar de maximala skatteprocentsatserna.

3. Propositionens verkningar

Eftersom fastighetsskatten tillfaller kommunerna påverkar propositionen kommunernas ekonomi. Verkningarna är i första hand beroende av kommunernas beslut. Propositionen ger kommunerna möjlighet att höja de fastighetsskatteprocentsatsen som de för närvarande använder och att därigenom kompensera den skatteintäktsförlust som är en följd av ändringarna i inkomstskattegrunderna. Å andra sidan är enbart de kommuner, vilkas nuvarande skatteprocentsatser understiger de föreslagna nya minimiskatteprocentsatserna, tvungna att i och med den föreslagna ändringen ändra fastighetsskatteprocentsatsen.

Om kommunerna höjer den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen med i genomsnitt 0,10 procentenheter, leder detta till att skatteintäkten ökar med drygt 270 milj. mk. Om enbart de kommuner, vilkas nuvarande skatteprocentsats understiger 0,30, höjer skatteprocentsatserna, är effekten på skatteintäkten 2 milj. mk. Om kommunerna höjer skatteprocentsatsen för byggnader som används för stadigvarande boende med i genomsnitt 0,05 procentenheter, ökar skatteintäkten med 180 milj. mk. Om enbart de kommuner, vilkas nuvarande skatteprocentsats understiger 0,15, höjer skatteprocentsatsen, ökar skatteintäkten med 8 milj. mk.

Fastighetsskatteintäkten i fråga om andra bostadsbyggnader ökar med drygt 30 milj. mk om kommunerna höjer skatteprocentsatsen med i genomsnitt 0,15 procentenheter. Höjningen består av dels en genomsnittlig höjning på 0,05 procentenheter för byggnader som används för stadigvarande boende, dels en sådan höjning på 0,10 procentenheter som avser maximistorleken av den särskilda skatteprocentsatsen.

En höjning av skatteprocentsatsen för kraftverken ökar fastighetsskatteintäkten med

29 milj. mk för kraftverksbyggnadernas del och med 6 milj. mk för kärnkraftverksbyggnadernas del, förutsatt att kommunerna höjer sina skatteprocentsatser i samma omfattning som den föreslagna förhöjningen gällande maximiskatteprocentsatserna, dvs. med 0,40 procentenheter.

Verkningarna i fråga om skatteintäkterna har uppskattats på basis av beskattningsvärdena i fastighetsbeskattningen för 1997. Vad gäller den genomsnittliga förändringen i skatteprocentsatserna har de för 1998 fastställda fastighetsskatteprocentsatserna tjänat som jämförelsegrund. Uppskattningen har inte inkluderat de åländska kommunerna.

Om kommunerna bestämmer sig för att göra de ovan nämnda förhöjningarna i sina skatteprocentsatser, innebär detta att intäkterna av fastighetsskatten ökar med drygt 500 milj. mk. I själva verket kan förhöjningarna dock vara mindre — det är dessutom sannolikt att alla kommuner inte ändrar sina skatteprocentsatser. Om en fastighet används i förvärvsverksamhet är fastighetsskatten avdragsgill i inkomstbeskattningen, vilket i någon mån minskar inkomstskatteintäkten för olika skattetagares del.

Om kommunerna gör enbart de obligatoriska ändringarna i sina skatteprocentsatser, dvs. om bara de kommuner vilkas nuvarande skatteprocentsatser understiger de föreslagna minimiprocentsatserna höjer sina skatteprocentsatser till den föreslagna miniminivån, innebär detta att intäkterna av fastighetsskatten ökar med ca 10 milj. mk.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart den har antagits och blivit stadfäst. Avsikten är att de ändrade skatteprocentsatserna skall tillämpas första gången när fastighetsskatteprocentsatserna för 1999 bestäms.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 11 § 3 mom., 12 § 1 mom.,
13 § 1 mom. samt 13 a och 14 §,
av dessa lagrum 13 a § sådan den lyder i lag 280/1995, som följer:

11 §

Allmän fastighetsskatteprocentsats

Den av kommunfullmäktige påförda *allmänna fastighetsskatteprocentsatsen* tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om ingenting annat föranleds av 12—14 §. Den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen skall bestämmas till minst 0,30 och högst 1,00.

12 §

Skatteprocentsats för byggnader som används för stadigvarande boende

Kommunfullmäktige bestämmer skatteprocentsatsen för byggnader som huvudsakligen används för stadigvarande boende till minst 0,15 och högst 0,50.

13 §

Skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader

Kommunfullmäktige kan inom de gränser som nämns i 11 § särskilt fastställa en skatteprocentsats för byggnader av vilkas lägenhetsyta mer än hälften används huvudsakligen för annat boende än det stadigvarande boende som avses i 12 §. Denna skatteprocentsats kan bestämmas så, att den är högst

0,60 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader som används huvudsakligen för stadigvarande boende.

13 a §

Skatteprocentsatsen för föreningshus

Med avvikelse från vad som i 11 § föreskrivs om den nedre gränsen för fastighetsskatteprocentsatsen kan kommunfullmäktige bestämma att fastighetsskatteprocentsatsen för föreningshus ägda av lantmannagillen, ungdomsföreningar och arbetarföreningar skall vara lägre än 0,30, om byggnaden huvudsakligen är i allmänt eller allmännyttigt bruk. Fastighetsskatteprocentsatsen för en byggnad som avses i denna paragraf kan också bestämmas vara 0,00.

14 §

Skatteprocentsats för kraftverk

Kommunfullmäktige kan särskilt fastställa en skatteprocentsats att tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk. Denna skatteprocentsats kan bestämmas till högst 1,40. Skatteprocentsatsen för byggnader och konstruktioner som hör till ett kärnkraftverk kan dock bestämmas till högst 2,20.

Denna lag träder i kraft den
199 .

Lagen tillämpas första gången vid fastig-
hetsbeskattningen för 1999.

Helsingfors den 3 april 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Jouko Skinnari

Lag

om ändring av fastighetsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i fastighetsskattelagen av den 20 juli 1992 (654/1992) 11 § 3 mom., 12 § 1 mom.,
13 § 1 mom. samt 13 a och 14 §,
av dessa lagrum 13 a § sådan den lyder i lag 280/1995, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

Allmän fastighetsskatteprocentsats

Den av kommunfullmäktige påförda *allmänna fastighetsskatteprocentsatsen* tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om ingenting annat föranleds av 12—14 §§. Den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen skall bestämmas till minst 0,20 och högst 0,80.

12 §

Skatteprocentsats för byggnader som används för stadigvarande boende

Kommunfullmäktige bestämmer skatteprocentsatsen för byggnader som huvudsakligen används för stadigvarande boende till minst 0,10 och högst 0,40 %.

13 §

Skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader

Kommunfullmäktige kan inom de gränser som nämns i 11 § särskilt fastställa en skatteprocentsats för byggnader av vilkas lägenhetsyta mer än hälften används huvudsakligen för annat boende än det stadigvarande boende som avses i 12 §. Denna skatteprocentsats kan bestämmas så att den är högst 0,50 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader som används huvudsakligen för stadigvarande boende.

Den av kommunfullmäktige påförda *allmänna fastighetsskatteprocentsatsen* tillämpas på de fastigheter som enligt denna lag är skattepliktiga, om ingenting annat föranleds av 12—14 §. Den allmänna fastighetsskatteprocentsatsen skall bestämmas till minst 0,30 och högst 1,00.

12 §

Skatteprocentsats för byggnader som används för stadigvarande boende

Kommunfullmäktige bestämmer skatteprocentsatsen för byggnader som huvudsakligen används för stadigvarande boende till minst 0,15 och högst 0,50.

13 §

Skatteprocentsats för andra bostadsbyggnader

Kommunfullmäktige kan inom de gränser som nämns i 11 § särskilt fastställa en skatteprocentsats för byggnader av vilkas lägenhetsyta mer än hälften används huvudsakligen för annat boende än det stadigvarande boende som avses i 12 §. Denna skatteprocentsats kan bestämmas så, att den är högst 0,60 procentenheter högre än skatteprocentsatsen för byggnader som används huvudsakligen för stadigvarande boende.

Gällande lydelse

13 a §

Skatteprocentsatsen för föreningshus

Med avvikelse från vad som stadgas om den nedre gränsen för fastighetsskatteprocentsatsen i 11 § kan kommunfullmäktige bestämma att fastighetsskatteprocentsatsen för föreningshus ägda av lantmannagillen, ungdomsföreningar och arbetarföreningar skall vara lägre än 0,20, om byggnaden huvudsakligen är i allmänt eller allmännyttigt bruk. Fastighetsskatteprocentsatsen för en byggnad som avses i denna paragraf kan också bestämmas vara 0,00.

14 §

Skatteprocentsats för kraftverk

Kommunfullmäktige kan särskilt fastställa en skatteprocentsats att tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk. Denna skatteprocentsats kan bestämmas till högst 1,00. Skatteprocentsatsen för byggnader och konstruktioner som hör till ett kärnkraftverk kan dock bestämmas till högst 1,80.

Föreslagen lydelse

13 a §

Skatteprocentsatsen för föreningshus

Med avvikelse från vad som i 11 § föreskrivs om den nedre gränsen för fastighetskatteprocentsatsen kan kommunfullmäktige bestämma att fastighetsskatteprocentsatsen för föreningshus ägda av lantmannagillen, ungdomsföreningar och arbetarföreningar skall vara lägre än 0,30, om byggnaden huvudsakligen är i allmänt eller allmännyttigt bruk. Fastighetsskatteprocentsatsen för en byggnad som avses i denna paragraf kan också bestämmas vara 0,00.

14 §

Skatteprocentsats för kraftverk

Kommunfullmäktige kan särskilt fastställa en skatteprocentsats att tillämpas på byggnader och konstruktioner som hör till ett kraftverk. Denna skatteprocentsats kan bestämmas till högst 1,40. Skatteprocentsatsen för byggnader och konstruktioner som hör till ett kärnkraftverk kan dock bestämmas till högst 2,20.

*Denna lag träder i kraft den 199 .
Lagen tillämpas första gången vid fastighetsbeskattningen för 1999.*
